

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

תורה – ויקרא פרק ו'

(כב) **כָּל זָכָר בְּכַהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא:** (כב) **כָּל זָכָר בְּכַהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא:** (כב) **כָּל דְּכוּרָא בְּכַהֲנָיָא יְכוּל יְתֵיהּ קֹדֶשׁ קֹדְשִׁין הִיא:**
 (כג) **וְכָל חֲטָאת אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בִּקְדֹשׁ לֹא תֹאכַל בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹף:** (כג) **וְכָל חֲטָאת אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בִּקְדֹשׁ לֹא תֹאכַל בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹף:** (כג) **וְכָל חֲטָאתָא דִּי יִתְעַל מִדְּמָה לְמִשְׁכַּן זְמָנָא לְכַפְרָא בְּקוֹדֶשׁא לֹא תִתְאַכַּל בְּנוֹרָא תִתּוּקָד:**
 ז (א) **וְזֹאת תִּזְרֹת הָאֲשֶׁם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא:** (א) **וְזֹאת תִּזְרֹת הָאֲשֶׁם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא:** (א) **וְזֹאת תִּזְרֹת הָאֲשֶׁם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא:**
 (ב) **בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת הָאֲשֶׁם וְאֶת דָּמֹו יִזְרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:** (ב) **בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת הָאֲשֶׁם וְאֶת דָּמֹו יִזְרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:** (ב) **בְּאַתְרָא דִּי יִכְסֹון יֵת עֲלֵתָא יִכְסֹון יֵת אֲשִׁמָא וְיֵת דְּמִיָּה יִזְרַק עַל מִדְּבַחָא סְחוּר סְחוּר:**
 (ג) **וְאֶת כָּל חֲלָבֹו יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֵלֶּיָּהּ וְאֶת הַחֲלֵב הַמְּכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב:** (ג) **וְאֶת כָּל חֲלָבֹו יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֵלֶּיָּהּ וְאֶת הַחֲלֵב הַמְּכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב:** (ג) **וְיֵת כָּל תְּרִבִּיָּה יִפְרֹשׁ מִנִּיָּה יֵת אֵלֵיָּתָא וְיֵת תְּרַבָּא דְּחִפִּי יֵת גִּזָּא:**

רש"י

(כב) **כָּל זָכָר בְּכַהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ –** הא למדת שהמחטף אותה האמור למעלה לא להוציא שאר הכהנים אלא להוציא את שאינו ראוי לחטו:
 (כג) **וְכָל חֲטָאת אֲשֶׁר יוּבָא מִדְּמָה אֶל אֹהֶל מוֹעֵד לְכַפֵּר בִּקְדֹשׁ לֹא תֹאכַל בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹף –** (זבחים פב) שאם הכנים מדם חטאת החיטונה לפנים פסולה: **וכל –** לרבות שאר קדשים:
 (א) **וְזֹאת תִּזְרֹת הָאֲשֶׁם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא –** [תמורה יח ת"כ] הוא קרב ואין תמורתו קרבה:
 (ב) **בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת הָאֲשֶׁם וְאֶת דָּמֹו יִזְרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב –** (זבחים פב) שאם הכנים מדם חטאת החיטונה לפנים פסולה: **וכל –** לרבות שאר קדשים:
 (א) **וְזֹאת תִּזְרֹת הָאֲשֶׁם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא –** [תמורה יח ת"כ] הוא קרב ואין תמורתו קרבה:
 (ב) **בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחֲטוּ אֶת הָעֹלָה יִשְׁחֲטוּ אֶת הָאֲשֶׁם וְאֶת דָּמֹו יִזְרַק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:** (ב) **בְּאַתְרָא דִּי יִכְסֹון יֵת עֲלֵתָא יִכְסֹון יֵת אֲשִׁמָא וְיֵת דְּמִיָּה יִזְרַק עַל מִדְּבַחָא סְחוּר סְחוּר:**
 (ג) **וְאֶת כָּל חֲלָבֹו יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֵלֶּיָּהּ וְאֶת הַחֲלֵב הַמְּכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב:** (ג) **וְאֶת כָּל חֲלָבֹו יִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶת הָאֵלֶּיָּהּ וְאֶת הַחֲלֵב הַמְּכַסֶּה אֶת הַקֶּרֶב:** (ג) **וְיֵת כָּל תְּרִבִּיָּה יִפְרֹשׁ מִנִּיָּה יֵת אֵלֵיָּתָא וְיֵת תְּרַבָּא דְּחִפִּי יֵת גִּזָּא:**

נביא – ירמיה פרק ח' ח'–יב'

(ח) **אֵיכָה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתִזְרֹת יְהוָה אֲתָנוּ אֲבָן הִנֵּה לְשִׁקָר עֲשֵׂה עֵט שִׁקָר סִפְרִים:** (ח) **אֵיכָדִין תִּימְרוּן חֲכִימִין אֲנַחְנָא וְעַל אֹרִיתָא דִּי אֲנַחְנָא רַחֲיִעִין בְּכֵן הָא לְשִׁקָרָא עֵבִיד סַפֵּר קוֹלְמַס דְּשִׁקָר לְזִיפָא:**
 (ט) **הַבִּישׁוּ חֲכָמִים חֲתוּ וַיִּלְכְּדוּ הִנֵּה בְּדַבֵּר יְהוָה מֵאִסוּ וְחֲכָמַת מִן לָהֶם:** (ט) **בְּחִיתוּ חֲכִימִיָּא אֲתַבְרוּ וְאַתְאַחֲדוּ הָא בְּפַתְגָמָא דִּי קִצּוּ וְחוֹלַק בְּחוֹכְמַתָּא לִית לְהוּן:**
 (י) **לָכֵן אֲתָנוּ אֶת נְשִׁיהֶם לְאַחֲרִים שְׂדוּתֵיהֶם לְיֹדְשֵׁים כִּי מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל כָּלֵה בַּעַע בַּעַע מִנְבִּיא וְעַד כָּהֵן כָּלֵה עֲשֵׂה שִׁקָר:** (י) **בְּכֵן אֲתָנוּ יֵת נְשִׁיהוֹן לְאוֹחֲרַנִין חֲקֵלְתָהוֹן לִירוּתִין אֲרִי מִן זַעִירָא וְעַד רַבָּא כוֹלְהוֹן אֲנַסִּי מִמּוֹן מִסַּפֵּר וְעַד כָּהֵן כוֹלְהוֹן עֵבִידֵי שִׁקָר:**

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

(יא) וַיִּרְפוּ אֶת שֵׁבֶר בֵּית עַמִּי עַל נִקְלָה לְאֹמֶר שְׁלוֹם שְׁלוֹם וְאִין שְׁלוֹם: (יא)
 ואסיאו ית תבר כנשתא דעמי במלי שקריהון למימר שלמא שלמא ולית שלם:
 (יב) הַבְּשׂוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַם בּוֹשׁ לֹא יִבְשׂוּ וְהַכֹּלִם לֹא יִדְעוּ לָכֵן יִפְּלוּ
 בַּנִּפְלָיִים בְּעֵת פְּקֻדָתָם יִבְשְׁלוּ אָמַר יְהוָה: (יב) עליהון למבהת ארי תועבה עבדו אף
 מבהת לית אינון בהתין ואתכנעו לית אינון ידעין בכן יתרמוון קטילין בעדן דאסער
 עליהון חוביהון יתקלון אמר יי:

רש"י

(ח) אכן הגה לשקר – הגה חכמתכם לשקר
 זכס לרפאותכ' על נקלה. עשה עט שקר
 סופרים – נביאכם:
 (ט) הוֹבִישׁוּ חַכְמִים – כמוחכם ומה הזושה
 הגה בדברי ה' מאסו וחכמת מה להם:

כתובים – משלי פרק כג' ב'-ו'

(ב) וְשִׁמְתָּ שִׁבִּין בְּלִעָף אִם בְּעַל נֶפֶשׁ אֲתָהּ: (ב) ותשים סכינא בלועך אין מרא דנפשך את:
 (ג) אֵל תִּתְּאוּ לְמִטְעַמֹּתָיו וְהוּא לָחֶם פְּזֻבִים: (ג) לא תתרגג לבישולוי והנון מיכולתא
 דכדבותא:
 (ד) אֵל תִּיגַע לְהַעֲשִׂיר מִבִּינְתָךְ חֶדְלִי: (ד) לא תקרב לעתירא אלא בביונתך פרק מניה:
 (ה) הַתְּעוּדָה {הַתְּעוּדָה} עֵינֶיךָ בּוֹ וְאִינְנוּ כִּי עֲשֵׂה יַעֲשֶׂה לוֹ כְּנַפִּים כְּנֶשֶׁר וְעֵידָה {יְעוּדָה}
 הַשְּׂמִימִים: (ה) אין תצר עינך ביה לא מתחזי לך מטול דמעבד עבד ליה גפתא היך נשרא דטיס בשמיא:
 (ו) אֵל תִּלָּחֶם אֶת לָחֶם רֵעַ עֵין וְאֵל תִּתְּאוּ {תִתְּאוּ} לְמִטְעַמֹּתָיו: (ו) לא תיכול עם גברא
 דבישא עיניה ולא תתרגג לבישולוי:

רש"י

(ג) אֵל תִּתְּאוּ לְמִטְעַמֹּתָיו – אלא פרש ממנו
 ולך לפני רב הגון ולא תבישהו בשאלות אחר
 שלל ידע להשיב:
 (ד) אֵל תִּיגַע לְהַעֲשִׂיר – לעשות גירסתך
 חבילות חבילות כי סוף שתשכחנה:
 (ה) הַתְּעוּדָה עֵינֶיךָ בּוֹ – כרגע שתכפול עיניך
 לעמלו ואין אותה גירסא מלויה בך. התעיה –
 כמו וכפלת ותעיה:

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

משנה – מנחות פרק י"א

(א) שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נְלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת, וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת. לֶחֶם הַפָּנִים נְלוּשׁ אֶחָד אֶחָד, וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם. וּבִטְפוֹס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וּכְשֶׁהוּא רֹדֵן, נוֹתֵן בְּטְפוֹס, כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ:

שנים שנים אללל אחד אחד: ובטפוס – כמו דפוס. פורמ"א זלע"ז כמין תיבה שניטל כסויה ושתי דפנותיה זו כנגד זו, כך הלחם היו לו שתי דפנות ושוליים רחבים ומתקן הצלל בתוך הדפוס שיהא עשוי עעין הדפוס: וכשהוא רודה – אותן מן התנור: נותן בדפוס כדי שלא יתקלקלו – וישצרו. נמלא שלסה דפוסים הן, אחד כשהיא זלק, ואחד היה לה בתנור כשהיא נאפיה, ואחד כשהוא רודה מן התנור נותנה בדפוס כדי שלא תתקלקל:

רע"ב – (א) לחם הפנים נלוש אחד אחד – דכתיב זיה (סס כד) שני עשרונים יהיה החלה האחת, מלמד שכלשות אחת אחת. ומנין שאפיייתן שתיים שתיים, תלמוד לומר (סס) ושמת אותם, שימה ראשונה שאתה עושה מהם דהיינו בתנור תהא זלשון אותם, למשמע שהיה נותן שנים זשני דפוסים יחד בתנור. יכול אף שתי הלחם כן, תלמוד לומר ושמת אותן, שהיה לו לומר ושמתם, מה תלמוד לומר ושמת אותם, אותם אתה נותן שנים שנים בתנור, ואי אתה נותן שתי הלחם

(ב) אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים, לִישְׁתָּן וְעִרִיכְתָּן בְּחוּץ, וְאָפִיתָן בְּפָנִים, וְאֵינָן דוּחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בְּפָנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, לְעוֹלָם הָיוּ רְגִיל לֹמֵר, שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּשֵׂרוֹת בְּעֶזְרָה, וּכְשֵׂרוֹת בְּבֵית פְּאֵגִי:

וכשרות זבית פאגני – רמז"ס אומר שהוא מקום דמוד להר הזבית מחוץ, ששם היו אופים המנחות. מלשון פת זג המלך. ואין הלכה אללל כדברי תנא קמא:

רע"ב – (ז) לישתן ועריכתן בחוץ ואפיייתן זפנים – לא אתזכיר טעמא להא מלתא זגמרא אמאי לישתן ועריכתן בחוץ ואפיייתן זפנים: ואינו דוחות את השבת – אפיייתן:

(ג) חֲבֵתִי כֶהֱן גְדוֹל, לִישְׁתָּן [וְעִרִיכְתָּן] וְאָפִיתָן בְּפָנִים, וְדוּחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. טְחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דוּחוֹת אֶת הַשַּׁבָּת. כָּלֵל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, כָּל מְלֶאכֶה שְׁאֵפְשֵׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מְעַרְבַּ שַׁבָּת, אֵינָה דוּחָה אֶת הַשַּׁבָּת. וְשֵׁאֵי אֵפְשֵׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מְעַרְבַּ שַׁבָּת, דוּחָה אֶת הַשַּׁבָּת:

שאי אפשר לעשות לשה ועריכה ואפיה מאתמול, זכיון דמיקדשא זכלי מיפסלא זלינה:

רע"ב – (ג) חביתי כהן גדול לישתן ועריכתן זפנים – לדברי הכל. שאותו חזי עשרון שחולק זו עשרונו של כהן גדול נמשח ונתקדש ומקדש את המנחה: ודוחות את השבת – לפי

(ד) כָּל הַמְּנַחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בְּפָנִים, וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בְּחוּץ. (בִּיצַד), שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֲרָכָן שְׁבַעָה וְרַחְבָּן אֲרָבַעָה וְקִרְנֹתֵיהֶן אֲרָבַע אֲצַבְעוֹת. לֶחֶם הַפָּנִים, אֲרָכָן עֶשְׂרֵה וְרַחְבָּן חֲמִשָּׁה וְקִרְנֹתָיו שְׁבַע אֲצַבְעוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שֶׁלֹּא תִטְעָה, זד"ד יה"ז. בֵּן זומא אוֹמֵר, וְנִתְּתָ עַל הַשְּׁלֵחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד, שִׁיחָא לוֹ פָּנִים:

לאפוקי על גזי זבלא. זמלאכתן שנעשית בחוץ כגון לישתן ועריכתן של לחם הפנים,

רע"ב – (ד) יש בהן מעשה כלי זפנים – זמלאכתן שנעשה בהן זפנים טעונים כלי.

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

ארבעות, וסימנך ז"ל"7. ולחם הפנים ארכו עשרה ורחבו חמשה וקרנותיו שבע ארבעות, וסימנך יה"ז. ודרכו של ר' יהודה לכת סימנים, כמו ל"ך עד"ש בראח"ב: שיהא לו פנים – לפנותו[שיהא לו פנים זיות] והן הן הקרנים:

(ה) השלחן, ארכו עשרה, ורחבו חמשה. לחם הפנים, ארכו עשרה ורחבו חמשה נותן ארכו פנגד רחבו של שלחן, וכופל טפחים ומחצה מכאן וטפחים ומחצה מכאן, נמצא ארכו ממלא כל רחבו של שלחן, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, השלחן ארכו שנים עשר ורחבו ששה. לחם הפנים ארכו עשרה ורחבו חמשה. נותן ארכו פנגד רחבו של שלחן, וכופל טפחים מכאן וטפחים מכאן וטפחים רוח באמצע, כדי שתהא הרוח מנשבת ביניהן. אבא שאול אומר, שם היו נותנין שני בזיכי לבונה של לחם הפנים. אמרו לו, והלא כבר נאמר (ויקרא כד), ונתת על המערכת לבנה זפה. אמר להן, והלא כבר נאמר (במדבר ב), ועליו מטה מנשה:

והיסוד. והלכה כר' מאיר: לחם הפנים ארכו עשרה – זהו מודה רבי מאיר: וטפחים ריוח באמצע – בין שני הסדרים. לרוח הלחם לא הוא אלא חמשה, שני הסדרים מחזיקין עשרה בשלחן לארכו, פשוט להו טפחיים ריוח בין סדר לסדר, שתצא רוח מנשבת בהם שלא יתעפשו: אבא שאול אומר שם – צורתו ריוח שבין סדר לסדר נותנים הצזיכים: והלא כבר נאמר ונתת על המערכת – ועל ממש משמע: ועליו מטה מנשה – והיינו סמוך. הכא נמי על סמוך. והלכה האבא שאול:

חינו טעון כלי: וקרנותיהן – שהוא מדציק בזה לכל דופן כמין קרנים, ואורך הקרן יואל ארבע ארבעות: ר' יהודה אומר שלא תטעה – בין שתי הלחם הפנים בין בשיעור אורך ורוחב בין בשיעור הקרנות, בשתי הלחם ארכו שבעה ורחבו ארבעה וקרנותיו ארבע

רע"ב – (ה) ארכו עשרה ורחבו חמשה – כדכתיב (שמות כח) אמתים ארכו ואמה רחבו. ר' יהודה לטעמיה דאמר [אמה] של כלים זה חמשה טפחים היא: נותן ארכו – של לחם הפנים כנגד רחבו של שלחן: וכופל – הלחם, טפחיים ומחצה למעלה בגובה מכאן ומכאן. והן הן הקרנות. ונמצאו זקופות בשוק לשפת השלחן: ונמצא ארכו ממלא רחבו של שלחן – ורחבו מחזיק חצי אורך של שלחן. וכשהיה מסדר אחר אלכו, נמצא שלחן כולו מלא: ארכו שנים עשר – ר' מאיר לטעמיה דאמר כל אמה זה ששה טפחים חוץ ממזבח הזהב וקרן מזבח החילון והסובב

(ו) ארבעה סניפין של זהב היו שם מפצלין מראשיהן, שהיו סומכים בהן שנים לסדר זה ושנים לסדר זה. ועשרים ושמונה קנים, פחצי קנה חלול, ארבעה עשר לסדר זה וארבעה עשר לסדר זה. לא סדור קנים ולא נטילתן דוחה את השבת, אלא נכנס מערב שבת ושומטן ונותן לארכו של שלחן. כל הכלים שהיו במקדש, ארכו לארכו של בית:

עליה משאווי הרי ארבעה עשר. החלה התחונה אינה כריכה על עיקר, לפי שמונחת על טהרו של שלחן: לא סדור קנים – במערכה החדשה: ולא נטילתן – מעל הישנה, דוחה שבת: נכנס מערב שבת ושומטן – מבין כל לחם ולחם, ומניחם לארכו של

רע"ב – (ו) מפוצלין – לכת ראשי קנים בצורת פיוליס. וכמנין הקנים כך מנין הפיוליס: ארבעה עשר לסדר זה – שש חלות שהיו בסדר המערכת. לארבע מהן לכל אחת שלשה קנים, הרי שנים עשר קנים, והעליונה אינה כריכה אלא שנים לפי שאין

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

היו הבדים, לא היה בין כל לבד אלא שיעור רוחב הארון דהיינו אמתא ופלאגא, ותרי גברי הנושאין בשני צדים את הארון שנים מכאן ושנים מכאן לא הוו מזו ליכנס בין כל לבד, אלא ודאיח לרחבו נתונים, והן היו ממזרח למערב שהרי היו דוחקים צפוכת, נמלא ארכו של ארון לרחבו של בית:

שלחן. ולמחר מסדר הלחם. ולמוצאי שבת נתן הקנים בין כל לחם כמשפטן: ארכו לארכו של בית – ממזרח למערב היו מונחין בארכו. חוץ מן הארון שארכו לרחבו של בית, שהבדים שבארונו היו צולטים ודוחקים צפוכת ודומין כשני דדי אשה שנאמר (מלכים א ח) ויאריכו הבדים וייראו, והבדים לרחבו של ארון היו מונחים, לאילו לארכו של ארון

(ו) שְׁנֵי שִׁלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבְּפָנִים עַל פֶּתַח הַבַּיִת, אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שֵׁשׁ נֹתְנִים לֶחֶם הַפָּנִים בְּכַנְיָסְתּוֹ, וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיְצִיאָתּוֹ, שְׁמַעְלִין בְּקֹדֶשׁ וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִבְּפָנִים, שְׁעָלִיו לֶחֶם הַפָּנִים תָּמִיד. אַרְבָּעָה כְּהֻנִּים נִכְנָסִין, שְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי סְדָרִים, וְשְׁנַיִם בְּיָדָם שְׁנֵי בְּזִיכִין. וְאַרְבָּעָה מְקַדְּמִין לַפְּנִיָּה, שְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים, וְשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בְּזִיכִים. הַמְּכַנְיָסִים עוֹמְדִים בְּצִפּוֹן, וּפְנִיָּה לְדָרוֹם. הַמוֹצִיאִין עוֹמְדִים בְּדָרוֹם, וּפְנִיָּה לְצִפּוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁבֵי וְאֵלּוּ מְנִיחִין, וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה כְּנֶגְדַּ טַפְחוֹ שֶׁל זֶה, שְׁנֵי אֹמֵר (שְׁמוֹת כה), לְפָנֵי תָּמִיד. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֶפְלֹ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין, אִף זֶה הֵיטָה תָּמִיד. יֵצְאוּ וְנִתְּנוּ עַל הַשִּׁלְחָן שֶׁל זָהָב שֶׁהִיָּה בְּאוֹלָם, הַקְּטִירוֹ הַבְּזִיכִין, וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְּקוֹת לַכְּהֻנִּים. חַל יוֹם הַכַּפּוּרִים לְהִיּוֹת בְּשִׁבְתָּ, הַחֲלוֹת מִתְחַלְּקוֹת לְעָרֵב. חַל לְהִיּוֹת עָרֵב שִׁבְתָּ, שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוּרִים נֶאֱכָל לְעָרֵב, הַבְּבָלִיִּים אוֹכְלִין אוֹתוֹ כְּשֶׁהוּא חַי, מִפְּנֵי שְׁדַעְתָּן יָפָה:

אוחו מעל השלחן, ועכשיו אין יכולים לאכול מפני התענית: החלות מתחלקות לערב – ואין ממתנינים לחלקו למחר מפני שנפסל בלינה לאחר זמנו שנסתלק: השעיר – של מוסף שהוא חטאת ונאכל לכהנים: נאכל לערב – בלילי שבת. שזמנו ליום ולילה עד חרות. ואע"פ שאין יכולים לבשלו בשבת ולא ביום כיפור: הבבליים – כהנים שעלו מבבל. ובגמרא מפרש ללא בבליים היו אלא אלכסנדרים היו. ועל שם ששונאים תלמידי חכמים שבארץ ישראל את הבבליים, קראו אלכסנדרים שעושים מעשה רעבנות בבליים: היו אוכלין אותו חי – כשחל יום כפור להיות בערב שבת: מפני שדעתן יפה – ואין קאים לאכול הבשר כשהוא חי:

רע"ב – (ז) על פתח הבית – אכל פתח ההיכל ככניסתו. ולא היו מניחים שם אלא להראות שמעלין בקודש, דעכשיו מניחין על של שיש ומיד נושאין להיכל ומסדרין על של זהב של משה: ועל של זהב ביציאתו – עד שיוקטרו בזיכים, כדקתני לקמן במתניתין: המכניסים עומדים בצפון – דהכי עדיף טפי לאותן שמסדרים העבודה יהיו בצפון: אלו מושבין – ועד שלא יגביהו מן השלחן אלו מניחין: אפילו אלו נוטלין – ואלו עצמן מניחין אחר שנטלו: אף זו היתה תמיד – דכבר ר' יוסי דאין תמיד אלא של ילין שלחן לילה אחד בלא לחם: והחלות מתחלקות לכהנים – משמר היואל חולק עם משמר הנכנס: חל יום הכפורים להיות בשבת – שדין לחם הפנים לאכול באותו שבת שנוטלים

(ח) סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשִׁבְתָּ וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחַר שִׁבְתָּ וְהַקְּטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בְּשִׁבְתָּ, פְּסוּלָהּ, וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶן מְשׁוּם פְּגוּל נוֹתֵר וְטָמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

וְאֵת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת, פְּסוּל, וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶן מְשֻׁם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא. סֵדֵר אֶת הַלֶּחֶם וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בַּשַּׁבָּת, (פְּסוּל). בִּיצֵד יַעֲשֶׂה, יִנְיַחְנָה לַשַּׁבָּת הַבָּאָה, שְׂאֵפְלוֹ הִיא עַל הַשְּׁלֶחֶן יָמִים (רַבִּים), אִין בְּכָךְ כְּלוּם:

רְאוּי לְאֶכֶלָה: וְטָמֵא – הָאוֹכְלוֹ בְּטוּמְאָת הַגּוֹף אִינוֹ צַרְתָּ, כְּדַמְרִינֵן בַּהֲקוּמָז (דף כה) הַנִּיתֵר לְטוֹהוּרִים חַיִּיבִים עֲלֵיו מִשּׁוּם טוּמְאָה, וְזֶה לֹא נִיתֵר לְטוֹהוּרִים מַעֲוֵלִים, לְבִזְיָכִים הוּוּ מִתִּירִים לִידֵיהּ וְלֹא קִרְבוֹ כַּהֲלַכְתָּ: יִנְיַחְנוּ לְשַׁבָּת הַבָּאָה – וַיַּעֲמוּד שְׂבוּעִים עַל הַשְּׁלֶחֶן. דְּכִיּוֹן לֹא נִסְדֵּר בַּשַּׁבָּת, אִין שְׁלַחֵן מִקֵּדָשׁ עַד שְׁתַּגִּיעַ שַׁבָּת, וּמֵאוֹתוֹ שַׁבָּת יִכּוֹל לְהַשְׁתּוֹת שַׁבְּעַת יָמִים: שְׂאֵפְלוֹ הִיא עַל הַשְּׁלֶחֶן יָמִים רַבִּים – קוֹדֵם הַשַּׁבָּת: אִין כִּכָּר כְּלוּם – שְׂאִין הַשְּׁלַחֵן מִקֵּדָשׁ עַד הַשַּׁבָּת, הַלֵּכֵךְ לֹא מִיפְסִיל בְּלִינָה לְאַחַר הַשַּׁבָּת:

רְע"ב – (ח) וְאֵת הַבְּזִיכִים לְאַחַר שַׁבָּת – וְדִינֵן הִיא לְסִדְרֵן בַּשַּׁבָּת עֲרִיכַת הַלֶּחֶם: וְהַקְטִיר אֵת הַבְּזִיכִים בַּשַּׁבָּת פְּסוּלָה – דְּמַחוּסֵר זְמַן הוּא, שְׁלֹא הִיא עַל הַשְּׁלַחֵן אֲלֵךְ שָׁה יָמִים. וְהַכֹּא אִי אֲפִשֵׁר לְתַקֵּן וְלוֹמַר יִנְיַחְנוּ עַד שַׁבָּת הַבָּאָה, דְּכִיּוֹן לִלְחַם נִסְדֵּר כְּדִינוֹ בַּשַּׁבָּת, קִדְשׁוֹ שְׁלַחֵן וְשׁוֹב אִינוֹ יִכּוֹל לְהַשְׁתּוֹת אֲלֵךְ עַד שַׁבָּת רִאשׁוֹנָה דְּמִיפְסִיל בְּלִינָה: וְאִין חַיִּיבִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם פְּגוּל – אִם הַקְטִירֵן עַל מִנְתָּ לְאֶכֶל הַלֶּחֶם לְמַחֵר, אִינוֹ פְּגוּל, שְׁלֹא קִרְבַּת הַמִּתִּיר כְּמֵאוֹתוֹ: וְלֹא מִשּׁוּם נוֹתֵר – שְׂאִין נוֹתֵר חַל עַל הַלֶּחֶם, שְׁהִרִי אִין

(ט) שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נְאֻכְלוֹת אִין פְּחוֹת מְשֻׁנִּים, וְלֹא יִתֵּר עַל שְׁלֹשָׁה. בִּיצֵד, נְאֻכְלוֹת מְעַרְבֵי יוֹם טוֹב וְנְאֻכְלוֹת בְּיוֹם טוֹב, לְשָׁנִים. חָל יוֹם טוֹב לְהִיּוֹת אַחֲרֵי הַשַּׁבָּת, נְאֻכְלוֹת לְשִׁלְשָׁה. לֶחֶם הַפָּנִים נְאֻכָל אִין פְּחוֹת מִתְשַׁעֵה, וְלֹא יִתֵּר עַל אַחֲרֵי עֵשֶׂר. בִּיצֵד, נְאֻכְלוֹת בְּעֶרְבַת שַׁבָּת וְנְאֻכָל בַּשַּׁבָּת, לְתַשְׁעֵה. חָל יוֹם טוֹב לְהִיּוֹת עֶרְבַת שַׁבָּת, נְאֻכָל לְעֵשֶׂרָה. שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רִאשׁוֹת הַשָּׁנָה, נְאֻכָל לְאַחֲרֵי עֵשֶׂר. וְאִינוֹ דוּחָה לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב. רַבֵּן שְׂמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר מְשֻׁם רַבִּי שְׂמַעוֹן בֶּן הַסֵּגֵן, דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב וְאִינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

הַלֶּחֶם נֹאכַל עַד לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת. הֵאֵל לֹא קָשִׁיא, לְלַעֲנִין אֲכִילַת קִדְשִׁים הַלִּילָה הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַיּוֹם שְׂעֵבֵר, הַלֵּכֵךְ מִקְרִי אַחַד עֶשְׂרֵ: וְאִינוֹ דוּחָה לֹא אֵת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֵת יוֹם טוֹב – לְפִי שְׂאִין אוֹפִים וּמַצְטִלִים צִיּוּם טוֹב אֲלֵךְ מֵה שְׂאוֹכֵל בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּלִבָּד: רַבֵּן שְׂמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר וְכו' – וְאִין הַלֵּכָה כְּרַבֵּן שְׂמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל:

רְע"ב – (ט) אִין פְּחוֹת מְשֻׁנִּים – מְשֻׁנֵי יָמִים מְשֻׁנָּפוֹ: נֹאכַל לְשִׁלְשָׁה – שְׂאֵפְלוֹם בְּעֶרְבַת שַׁבָּת, לְפִי שְׂאִין אֲפִייתוֹן דוּחָה לֹא שַׁבָּת וְלֹא יוֹם טוֹב: לְתַשְׁעֵה – בַּשַּׁבָּת שְׁנִיָה שְׁהוּא תַשְׁעִי לְאֲפִייתוֹ: לְעֶשְׂרָה – שְׂנֵאוֹת בְּחַמִּישֵׁי בַּשַּׁבָּת: שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רִאשׁוֹת הַשָּׁנָה – קוֹדֵם לַשַּׁבָּת. נֹאכְלוֹת בְּרַבִּיעֵי וְנֹאכַל בַּשַּׁבָּת שְׁנִיָה, הִרִי לְאַחֲרֵי עֶשְׂרֵ. וְאִם תִּאֲמַר, הִרִי שְׁנֵים עֶשְׂרֵ נִינְהוּ, דֵּהֵא אוֹתָהּ שַׁבָּת הוּוּ יוֹם הַכְּפוּרִים וְאִין

גְּמָרָא – מִנְחוֹת דָּף צ"ט ע"ב

תְּנִיא רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר אֲפִי סִילַק אֶת הַיִּשְׁנָה שְׁחָרִית וְסִידֵר אֶת הַחֲדָשָׁה עֲרַבִית אִין בְּכָךְ כְּלוּם אֲלֵךְ מֵה אֲנִי מִקִּיִּים לְפָנַי תְּמִיד שְׁלֹא יִלֵּין שְׁלַחֵן בְּלֹא לֶחֶם אֲרִי אֲמִי מְדַבְּרִין שֶׁל רִי יוֹסִי נִלְמוּד אֲפִילוֹ לֹא שְׁנָה אֲדָם אֲלֵךְ פִּרְק

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

אחד שחרית ופרק אחד ערבית קיים מצות לא ימוש (את) ספר התורה הזה מפיק אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי אפי' לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית קיים לא ימוש ודבר זה אסור לאומרו בפני עמי הארץ ורבא אמר מצוה לאומרו בפני עמי הארץ שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל כגון אני שלמדתי כל התורה כולה מהו ללמוד חכמת יונית קרא עליו המקרא הזה לא ימוש ספר התורה הזה מפיק והגית בו יומם ולילה צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית ופליגא דר' שמואל בר נחמני דאמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן פסוק זה אינו לא חובה ולא מצוה אלא ברכה ראה הקב"ה את יהושע שדברי תורה חביבים עליו ביותר שנאמר ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל אמר לו הקדוש ברוך הוא יהושע כל כך חביבין עליך דברי תורה לא ימוש ספר התורה הזה מפיק תנא דבי ר' ישמעאל דברי תורה לא יהו עליך חובה ואי אתה רשאי לפטור עצמך מהן אמר חזקיה מאי דכתיב ואף הסיתך מפי צר רחב לא מוצק תחתיה בוא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם אדם מסית את חבירו מדרכי חיים לדרכי מיתה והקדוש ברוך הוא מסית את האדם מדרכי מיתה לדרכי חיים שנאמר ואף הסיתך מפי צר מגיהנם שפיה צר שעשנה צבור בתוכה ושמא תאמר כשם שפיה צר כך כולה צרה תלמוד לומר העמיק הרחיב ושמא תאמר למלך לא הוכנה ת"ל גם היא למלך הוכן ושמא תאמר אין בה עצים ת"ל מדורתה אש ועצים הרבה ושמא תאמר זה הוא שכרה תלמוד לומר ונחת שולחנך מלא דשן:

רש"י על הגמרא

חביבין כו' לא ימוש – הבטיחו שלא תשתכח תורתו ממנו: לא יהיו עליך חובה – כאלם שיש לו חוב ואומר מחי אפרענו ואיפטר כך לא יאמר אדם אשנה פרק אחד ואיפטר שאי אתה רשאי לפטור עצמך מהן: הסתת אדם – אינה אלא לרעה כמו (דברים יג) כי יסיתך אחיך בן אמך וגו': ואף הסיתך – הקב"ה ללמוד תורה כדי לינצל מגיהנם: שפיה צר – ולמה פיה צר שיהא עשנה צבור בתוכה ולא ילא חוץ כדי שידונו רשעים באש ובעשן: העמיק – הרחיב כיון שצא לעומק מיד מרחיב ובגיהנם משתעי לרשיקה דקרא כי ערוך מאתמול תפתה: למלך לא הוכנה – לתלמיד שפירש מן התורה לא הוכנה גיהנם שלא יהא נידון בה, מלך קרי לתלמיד חכם

הישנה – מערכות שעמדו שם בשבת זו: ילין – צלילה: מדבריו של רבי יוסי – לאמר משום דעמד הישן שחרית מעט בשלחן והחדש ערבית מעט קרי ליה תמיד שמע מינה אפי' לא שנה אדם אלא פרק אחד וכו': אסור לאומרו – שלא יאמר בקרית שמע סגי ולא ירגיל בניו לתלמוד תורה: מלכה לאומרו כו' – דסבר משום קרית שמע נוטל שכר גדול כזה כי אז תכליח את דרכיך אם היה עוסק כל היום כ"ש ששכרו גדול ומרגיל את בניו לתלמוד תורה, ל"א סברי הנך רבנן דמני פטרי נפשיותו בקרית שמע ויהבי כולי יומא וגרסי שמע מינה שכר גדול יס: לא ובדוק כו' – דבר שלא יהא בעולם: ופליגא – הא דר' ישמעאל לאמר חובה ללמוד כל היום: כל כך

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

דכתיב (משלי ח) צי מלכים ימלוכו: שמח
תאמר זהו שכרה של תורה – שמלכת מגיהנס

זוהר – צו דף לה ע"א

עד דהוו אזלי, אשכחו חד גברא דהוה אתי, וג' ענפי הדס בידיה, קריבו גביה, אמרו ליה למה לך האי. אמר לרווחא אובדא. אמר רבי אלעזר שפיר קאמרת. אבל ג' אלין למה. אמר ליה, חד לאברהם. חד ליצחק, וחד ליעקב. וקשירנא להו פחדא, וארחנא בהו. בגין דכתיב, (שיר השירים א) לריח שמניך טובים שמן תורק שמך. בגין דבהאי ריחא, אתקיים חולשא דנפשא, ובהימנותא דא אתקיימא, ואתנגידו ברכאן מעילא ותתא. אמר רבי אלעזר זכאה חולקיהון (דף לה ע"ב) דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי:

תא חזי, לית עלמא (נ"א נפשא) מתקיימא, אלא על ריחא, ומריחא דא אשתמודעא ריחא אחרא. דהא בשעתא דנפיק שבתא, (נתפרדה החבילה) וסלקא נפשא יתירא, ואשתארון נפשא ורוחא מתפרשן עציבין, אתא ריחא דא, ומתקרבו דא ברא וחדאן. ועל דא, בעי ריחא בתר רוחא, לקבלא ריחא, פיון דאתקבל ריחא מתקרבו פחדא וחדאן. פי האי גוונא ריחא דקורבנא, בריחא (דא) מתקרבו פלא פחדא, ומתלהטן בוציני וחדאן:

תא חזי, תרי בוציני, חד לעילא וחד לתתא, אי להיט בר נש האי בוצינא דלתתא, וכבי לה (ס"א להחוא דלעילא), החוא תננא דסליק (נ"א מבוצינא תתאה), להיט החוא בוצינא עלאה. פה תננא דקרבניו, האי תננא דסליק, להיט בוציני עלאי, ומתלהטן בחד, ומתקרבו פלהו פחדא, בריחא דא. ובגין פה, ריח גיחח ליי, והא אוקמוה:

ועל דא, ריחא דקרבנא, קיומא דכלא, וקיומא דעלמא. וקרבנא על ידא דכחנא, דמקרב פלא. ובגין פה, שבעה יומי אשילמותא, אשתלמו ביה, בגין דיתברכון פלהו בפולחניה, וישתכחו חדוואן וברכאן לעילא ותתא:

כתיב (ישעיה כה) יי אלהי אתה ארוממה וגו', האי קרא אוקמוה, יי אלהי אתה. דבעי בר נש לאודאה לשמא קדישא, ולשבחא ליה על פלא. ומאן אתר שבחא דיליה, כמה דאוקמוה. והכא מעמיקא דכלא, דכתיב פי עשית פלא. פלא: כמה דכתיב, (ישעיה ט) ויקרא שמו פלא, והא אתמר. עצות מרחוק, עצות: כמה דאת אמר, יועץ. מרחוק: דכתיב, (ירמיה לא) מרחוק יי נראה לי. וכתיב, (משלי לא) ממרחק תביא לחמה:

אמונה אמון, כמה דאת אמר, (דברים לב) אל אמונה ואין עול. ואוקמוה אמונה בליילה, כמה דאת אמר (תהלים צב) ואמונתך בלילות. וכתיב (איכה א) חדשים לבקרים רבה אמונתך, וזמין קודשא בריך הוא לדכאה לון לישראל

חק לישראל – פרשת צו יום ה'

מחוביהוון, כְּמָה דְּכִתִּיב, (יחזקאל לו) וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

הלכה – הרמב"ם הלכות מעשה קרבנות פרק ב'

(ו) המצורע מביא עם שלשה כבשים שלו שהן חטאת ואשם ועולה שלשה עשרונים ומפי השמועה למדו שהן באין בכלל הזבחים שלו עשרון עם כל כבש בלול ברביעית ההין שמן ורביעית יין עם כל עשרון משלשתן כשאר נסכי הכבשים והמקריב את הפלגס מביא עמו נסכי איל ולא עולה לו זבחון:

(ז) ההין הוא שנים עשר לוג וכבר הודענו שיעור הלוג עם מדות אחרות בהלכות עירובין והעשרון הוא העומר שהוא שיעור חלה וכבר ביארנו שיעורו בענין חלה:

(ח) כשמודדין הנסכים או המנחות בין מנחת יחיד בין מנחת צבור אין מודדין אותו במדה של שלשה עשרונים לפר או של שנים לאיל אלא מודד הכל בעשרון אחד שהיה במקדש וכן השמן של נסכים מודדין אותו במדתו שבמקדש ושמן של מנחות היחיד בלוג שבמקדש כמנין העשרונות כך מנין הלוגין:

לע"נ

זאב חיים בן שרה, משה דוד בן סוזנה מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סוזנה מלכה בת שמחה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.